

Raadsvergadering : 18 april 2023**Onderwerp : Raadsvoorstel Rekenkamercommissie quick scan 'De rol van de raad bij de RES'****Datum : 2 maart 2023**

Korte samenvatting

De Rekenkamercommissie (hierna te noemen: RKC) heeft door middel van een quick scan gekeken naar wat de rol van de gemeenteraad van Krimpenerwaard is bij de Regionale Energiestrategie (RES). De RKC heeft hierbij teruggeblikt op de rol van de raad bij de RES 1.0 en heeft gekeken wat deze rol momenteel is in het RES-traject. De RKC stelt de raad voor om 1) kennis te nemen van de quick scan "*De rol van de raad bij de RES*" met de daarbij behorende conclusies en 2) de aanbevelingen van de quick scan over te nemen.

Voorgesteld besluit

De raad wordt voorgesteld om:

1. Kennis te nemen van de quick scan "*De rol van de raad bij de RES*" met de daarbij behorende conclusies. Op basis van de uitgevoerde quick scan komt de RKC tot de volgende kernboodschap: De rol van de raad van Krimpenerwaard is goed uit de verf gekomen bij de RES 1.0; in het verdere RES-traject zal de raad concrete afspraken moeten maken met het college, zodat de raad de regie houdt bij het complexe RES-traject.
De conclusies van het rapport zijn op hoofdlijnen als volgt:
 - 1) De raad heeft zijn kaderstellende en controlerende rol vervuld bij de RES 1.0. Als gevolg van Covid-19 kon de volksvertegenwoordigende rol minder goed uit de verf komen.
 - 2) De raad heeft goed samengewerkt bij de RES 1.0, zowel intern (mede door het instellen van de raadswerkgroep) als extern (vooral dankzij de regionale motiemarkten). Wel was de planning af en toe krap, onder andere door de veelheid aan betrokkenen.
 - 3) Na het vaststellen van de RES 1.0 verloopt het RES-traject moeizamer. Dit komt volgens betrokkenen door het verdwijnen van een deel van het collectief geheugen van RES 1.0 door het aantreden van nieuwe mensen bij de verschillende deelnemende partijen en het niet proactief delen van informatie.
 - 4) Alhoewel de impact van de RES en daaropvolgende actualisaties op de leefomgeving groter wordt, neemt tegelijkertijd de rol van de gemeenteraad af. Deels heeft dat als reden dat de RES steeds meer over technische details gaat, waar het college primair verantwoordelijk voor is. Hierdoor ontstaat echter ook onduidelijkheid waar de raad dan nog wél over gaat.
 - 5) Gekeken naar de rol van de raad in het huidige RES-traject concludeert de RKC het volgende:
 - a. De kaderstellende rol zal tot uiting komen door het vaststellen van het Beleidskader Lokaal Eigendom, de kansenskaart met afwegingskader, het Participatieplan en te kiezen hoe de RES te gaan inbedden in Omgevingswet-instrumenten om te kunnen voldoen aan de Omgevingswet.
 - b. Om als raad en raadswerkgroep de controlerende rol te kunnen vervullen is een voorwaarde dat het college en andere betrokken partijen alle relevante informatie zo spoedig mogelijk delen met de raad.
 - c. De volksvertegenwoordigende rol moet voor het huidige RES-traject nog van de grond komen. Er liggen plannen over hoe de inwoners bij te maken keuzes te betrekken, maar deze zijn voorzien voor het voorjaar van 2023.

- 6) De raads werkgroep en de Klankbordgroep Midden-Holland zijn belangrijke instrumenten voor de raad, maar missen een 'linking pin'. De raadsleden vanuit Krimpenerwaard in deze twee groepen zijn niet dezelfde en er is geen structureel overleg tussen de groepen.
 - 7) De initiatieven voor hernieuwbare energie binnen de RES moeten vanwege de Omgevingswet verankerd worden in omgevingsinstrumenten. Hiervoor zijn meerdere routes mogelijk.
2. De aanbevelingen van de quick scan “*De rol van de raad bij de RES*” over te nemen. Deze zijn op hoofdlijnen als volgt:
- Aanbeveling 1
Aan de raad: Trek lering uit de RES 1.0 waar het de krappe tijd betrof in de besluitvormende fase. Maak met het college procesafspraken over de planning.
- Aanbeveling 2
Aan het college: Zorg ervoor dat de raad in dit belangrijke dossier steeds goed in stelling wordt gebracht. Deel relevante documenten, politieke vraagstukken, keuzes en veranderingen met de raad.
- Aanbeveling 3
Aan de raad en het college: Ga – nu het proces rondom de RES in volle gang is – met elkaar in gesprek en neem een expliciet besluit over de rol van de raad in het RES-dossier (over welke onderdelen praat de raad mee en over welke neemt de raad een expliciet besluit?)
- Aanbeveling 4
Aan de raad: Zet in op een structureel overleg over de RES tussen de raads werkgroep en de raadsleden die Krimpenerwaard vertegenwoordigen in de Klankbordgroep MH.
- Aanbeveling 5
Aan de raad: Ga zo snel als mogelijk is met elkaar in gesprek over de mogelijke route voor inbedding van de omgevingsinstrumenten.

Inleiding

De RKC heeft een quick scan uitgevoerd naar de rol van de raad bij de RES. De centrale vraag bij de quick scan luidt als volgt:

“Welke rol vervult de gemeenteraad van Krimpenerwaard bij het tot stand komen van de RES en welke mogelijkheden zijn er om de rol van de gemeenteraad in dit proces te versterken?”

De quick scan is door de RKC in eigen beheer uitgevoerd. De dataverzameling heeft plaatsgevonden van september 2022 tot en met januari 2023. Diverse documenten rondom de RES zijn bestudeerd en er zijn interviews gehouden met betrokkenen vanuit de gemeente Krimpenerwaard (de griffie, de voorzitters van de raads werkgroep Energietransitie, de huidige portefeuillehouder, betrokken ambtenaren) en de programma-organisatie RES Midden-Holland. De RKC heeft twee webinars gevolgd bij de NVRR¹ over de RES. Tot slot is de RKC als toehoorder aanwezig geweest bij een van de vergaderingen van de raads werkgroep Energietransitie van de gemeente Krimpenerwaard.

Conform het onderzoeksprotocol van de RKC heeft een ambtelijke feitencheck plaatsgevonden. De rapportage is daarop aangepast en vastgesteld. Daarmee kan er over de feiten geen discussie meer ontstaan. Het college is, in het kader van het bestuurlijke wederhoor, in de gelegenheid gesteld een bestuurlijke reactie te geven op de conclusies en aanbevelingen. De bestuurlijke reactie is integraal opgenomen in het rapport. De RKC heeft in het rapport een reactie hierop geformuleerd.

¹ Nederlandse Vereniging van Rekenkamers en Rekenkamercommissies

Beoogd resultaat

De quick scan biedt de raad inzicht in zijn rol in de RES en geeft aanknopingspunten hoe die rol in de toekomst versterkt kan worden.

Bijlagen

"RKC Krw – quick scan Rol van de raad bij de RES – Eindrapportage DEF"

Hoogachtend,
Rekenkamercommissie gemeente Krimpenerwaard,

de voorzitter,

A handwritten signature in blue ink, consisting of stylized, overlapping loops and a long horizontal stroke extending to the right.

mw. drs. K. Meijer

RAADSBESLUIT

De raad van de gemeente Krimpenerwaard,

Gelezen het voorstel van de Rekenkamercommissie Krimpenerwaard inzake de quick scan naar de rol van de raad bij de RES

gelet op en gelezen

het rapport “*RKC Krw – quick scan Rol van de raad bij de RES – Eindrapportage DEF*”

Besluit:

kennis te nemen van de rapportage “*De rol van de raad bij de RES*” met de daarbij behorende conclusies en de aanbevelingen over te nemen.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van 18 april 2023,

de griffier,

de voorzitter,

dr. M-L van Muijen

P.J. Bouvy-Koene